

51252803 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์ / ผู้บริหารสถานศึกษา

กัลยมน อินทุสุต: ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ. ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร และ ผศ. ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 371 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) รูปแบบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ผลการยืนยันรูปแบบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาค้นคว้าตัวแปรที่เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือและจัดเก็บข้อมูล และขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและการยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษา 120 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ใช้แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (path analysis) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) การสร้างสมรรถนะที่ทีมงาน 4) ความรับผิดชอบต่อสังคม 5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 6) การมีความสุขในชีวิต และ 7) การตระหนักในอารมณ์ตนเอง
2. รูปแบบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบต่อสังคม การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีความสุขในชีวิต และการตระหนักในอารมณ์ตนเอง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการสร้างสมรรถนะที่ทีมงานทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ
3. การยืนยันรูปแบบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์ และถูกต้องครอบคลุม สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีการวิจัย

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....

51252803 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : EMOTIONAL INTELLIGENCE / ADMINISTRATORS IN BASIC EDUCATION SCHOOL

KANYAMON INDUSUTA : EMOTIONAL INTELLIGENCE OF ADMINISTRATORS IN BASIC EDUCATION SCHOOL. DISSERTATION ADVISORS : ASSOC.PROF.SIRICHAJ CHINATANGKUL, Ph.D., AND ASST.PROF. PRASERT INTARAK, Ed.D. 371 pp.

The purposes of this research were to determine : 1) the components of emotional intelligence of administrators in basic education school 2) the model of emotional intelligence of administrators in basic education school and 3) the confirmation model of emotional intelligence of administrators in basic education school. Its procedure included : 1) studying the variable concerning the emotional intelligence 2) developing instrument and data collection and 3) analyzing data and confirming the model of emotional intelligence of administrators in basic education school from statistical analyses. Samples and instruments used in the research include : 1) 9 specialists and related persons using semi-structured interviews; 2) 120 basic education schools and the respondents were school directors, academic department's chiefs, teachers and school board committee's chairpersons using questionnaires ; and 3) 5 specialists using opinionnaire. The statistics for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis, path analysis and content analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The components of the emotional intelligence of administrators in basic education school were 1) leadership 2) interpersonal relationship 3) team capability 4) social responsibility 5) change agent 6) happiness and 7) self awareness.

2. The model of the emotional intelligence of administrators in basic education school was a multivariate causal relationship model consisted of 7 principal components, namely leadership interpersonal relationship social responsibility change agent happiness and self awareness which affected team capability in both direct and indirect effect significantly.

3. The confirmation model of emotional intelligence of administrators in basic education school was found propriety, feasibility, utility and accuracy with the theory, principles and concept of the research.

Department of Educational Administration Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature.....

Dissertation Advisors' signature 1.....2.....

กิตติกรรมประกาศ

ดุष्ฎิณิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ประทีป มากมิตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการตรวจสอบดุष्ฎิณิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา และข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุณารักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช รองศาสตราจารย์ ดร.ชวนชม ชินะตั้งกูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี นิลกรณ์ และคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อมูลในการ วิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลและทดลองเครื่องมือที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการ ทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.กมลาศน์ ศรีประสิทธิ์ นางสาวสิริมา หมอนไหม นางสาวสุวนิตา นพฤทธิ นางสาวธัญนันท์ แก้วเกิด นายคงคา จุลกิจวัฒน์ นายวีระ ใจแสน เพื่อนร่วมรุ่น ดุष्ฎิณิพนธ์รุ่น 6 และกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้งานวิจัย สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้าย ผู้วิจัยไม่สามารถประสบความสำเร็จทางการศึกษาได้ถ้าปราศจากการ สนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งจากครอบครัว และขอขอบความสำเร็จในครั้งนี้ ให้แก่ สมาชิกครอบครัวอันดีที่สุดและคุณประยูรทุกท่าน ประกอบด้วย พ่อหิรัญ แม่จินตนา พี่และ น้อง ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา และการ ดำเนินการวิจัย คุณประโยชน์ทั้งหลายอันจะพึงมีจากดุष्ฎิณิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง และครู อาจารย์ทุกท่าน ที่มีส่วนในการส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างรากฐานการศึกษา แก่ผู้วิจัย